

Malyarchuk Lyubov

THE PROBLEMATIC ASPECTS OF SOLUTION THE MATTER OF TEMPORARY RESTRICTION THE DEBTOR OF THE RIGHT TO DEPARTURE FROM UKRAINE

In the article on the examples of jurisprudence the reasons and the consequences of improper establishing of the jurisdiction of the cases of temporary restriction the debtor of the right to departure from Ukraine are analyzed. The attention is paid to the imperfection of legal regulation of the terms of consideration of the applications from the executor about it, the entry into force the orders about such issues, their appeal and were made the proposals to resolve the aforementioned problems. Presents the considerations for using such measure as a way of securing the claim.

Keywords: a debtor, an executor, a court, a writ of execution, execution, avoidance, restriction, the right to travel abroad.

Фурса Євген Іванович,

кандидат юридичних наук, професор
кафедри міжнародного приватного,
комерційного та цивільного права,
Київського національного торговельно-економічного університету

Фурса Євген Євгенович,

кандидат юридичних наук, аташе,
Міністерство закоронних справ України

УДК 347.9

**ЗНОВУ ПРО ВИЗНАННЯ СПАДЩИНИ ВІДУМЕРЛОЮ:
МАТЕРІАЛЬНИЙ І ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ АСПЕКТ**

Запропонована у цій статті дискусія орієнтована на уточнення матеріальних і процесуальних аспектів визнання спадщини відумерлою, розгляду нових випадків, коли частина спадщини може бути визнана відумерлою, а також дотримання останньої волі спадкодавця, процедури перегляду рішення суду про визнання спадщини відумерлою.

Ключові слова: відумерла спадщина; спадкові відносини; нотаріус; суд; спадкоємці; територіальна громада.

Прекрасна стаття О.Є. Кухарева «Процесуальні аспекти визнання спадщини відумерлою» [1] підштовхує до дискусії та обговорення концептуальних проблемних питань, які мають місце в цій статті. В чому позитивність аналізованої статті – це глибина поставленої проблеми, спроба узагальнити судову практику та виробити оптимальні варіанти вирішення неврегульованих законодавством питань на межі цивільного права та процесу.

Тому дану статтю не можна розцінювати як спробу штучно нав'язати дискусію, оскільки розглядувані питання, дійсно, цікавлять авторів [2; 3], в яких є, а точніше з'явилася власна відмінна позиція на висвітлені проблеми, яку пропонується так само критично сприйняти і публічно обговорити.

В той же час, позиція О.Є. Кухарева висвітлюється і в інших джерелах [4], а тому може стати загальноприйнятною для теорії спадкових правовідносин та цивільного процесу, а в наступному й для судової практики. Слід визнати, що аналізована гіпотеза є обґрунтованою і доволі часто спирається на судову практику, враховує позиції інших науковців, але, на наш погляд, має неузгодженості та прогалини.

Розпочнемо аналіз з самого, на думку авторів, найважливішого дискусійного поняття

«відумерле майно», яке, як не важко здогадатися, О.Є. Кухарев отримав з трансформації поняття «відумерла спадщина» і застосовує в своїй роботі без обґрунтування. Але така гіпотеза вченого не може бути однозначно прийнятною і не тільки за формалізованим у ЦК понятійним апаратом щодо майна та речей, а виходячи зі змісту первісного поняття. Так, поняття «відумерла спадщина» є штучним і, підкреслює юридичний зміст словосполучення, не властивого українській мові, яке з'явилося, скоріш за все, шляхом перекладу російського поняття «вымороченное наследство».

Сутність же цього поняття в сучасному спадковому праві можна звести до відмежування отримання майна в спадкових правовідносинах від набуття територіальною громадою прав на таке майно як безхазяйне (ст. 335 ЦК). Дане положення може бути підтверджене такими рисами поняття «безхазяйна річ»:

- після спливу одного року з дня взяття на облік безхазяйної нерухомої речі;
- передана у комунальну власність, тобто, фактично, у власність територіальної громади;
- судом.

Отже, подібність передумов визнання спадщини відумерлою і майна безхазяйним очевидна.

Однак, на стадії визнання судом спадщини відумерлою мають виявлятися ті спадкові права, які не дозволяють визначити майно як безхазяйне, а також ті майнові права, які входять до складу відумерлої спадщини. Що тут принципово важливо і маєтсь на увазі важко сприйняти без наочних прикладів, які не укладаються в сучасну модель спадкових відносин.

По-перше, якщо регламентація спадкових відносин об'єднується в книзі 6 ЦК і стосується спадкування та спадщини, то визнання спадщини відумерлою має лише позначатися в цій книзі як передбачений законодавством наслідок відсутності спадкування, а розкриватися в інших главах ЦК, оскільки територіальна громада не спадкує майно, а отримує його після визнання спадщини відумерлою як безхазяйне і цей процес не має прямого відношення до спадкування, оскільки його не відбулося.

По-друге, виділення лише двох видів спадкування: за законом та заповітом значно спрощує реальні спадкові відносини, оскільки реально існує і третій вид спадкування – змішане спадкування, коли частина спадщини визначається заповітом, а інша ні. Припустимо, що самотній заповідач заповів лише частину належного йому майна, а інша частина залишилася незаповіданою і в нього не має спадкоємців за законом, в цьому випадку виникне колізія з формальним змістом ч. 1 ст. 1277 ЦК, оскільки визнання спадщини відумерлою допускається у разі відсутності спадкоємців за заповітом, отже тут не повинна застосовуватися процедура визнання спадщини відумерлою. Однак, в цій ситуації потрібно застосовувати ст. 1245 ЦК, якою визначається перехід незаповіданої частини спадщини до спадкування за законом і, відповідно, у разі відсутності спадкоємців за законом до визнання такої частини спадщини відумерлою. Отже, не вся спадщина може визнаватися відумерлою, а можливий варіант визнання частини спадщини відумерлою.

Таким чином, чому некоректно застосовувати зовні логічне трансформоване поняття «відумерле майно», а тому, що не майно відмирає, а права на нього припиняються внаслідок відсутності правонаступництва.

При цьому, в процесі спадкування ми мусимо брати за основу право власності на річ і максимально враховувати волю власника майна – заповідача тощо. Тому можуть виникати парадоксальні ситуації, коли заповідач залишить право власності на нерухому річ одному спадкоємцю, але обтяжить право власності сервітутом на право довічного безоплатного проживання за іншою «сторонньою» особою, тоді у разі смерті спадкоємця за заповітом, якому запроваджене право власності, при вирішенні питання про визнання «спадщини відумерлою» виникне питання про відмирання (фактично, припинення) права власності на об'єкт нерухомості і необхідність передачі такого права територіальній громаді. Але в такому випадку залишиться дискусійним питання про дотримання волевиявлення запо-

відача або і його відмирання внаслідок припинення дії заповіту, який повною мірою виконати неможливо тощо. Дійсно, тут можна виходити з традицій українського народу щодо непопорушності останньої волі заповідача тощо, але однозначної відповіді на ці дискусійні питання в законодавстві не існує як і щодо можливості дотримання останньої волі заповідача, викладеної в заповіті із заповідальним відказом. Відверто, автори є прихильниками безумовного дотримання останньої волі власника майна, тому в подібних відносинах готові відстоювати волю заповідача, яка не переходить межі суспільної моралі і не обмежує правоздатність спадкоємців та інших заінтересованих осіб.

Якщо ж вважати доведеною гіпотезу, що визнання судом спадщини відумерлою – це той Рубікон, перехід якого означатиме припинення певних спадкових правовідносин і, зокрема, права власності на всю спадщину або щодо окремих речей, що входили до складу спадщини, то саме в такому контексті слід сприймати і наступний матеріал. Зокрема, положення про заміну держави в спадкових правовідносинах за ЦК 1963 року на територіальну громаду за ЦК 2003 року і визнання спадщини відумерлою, що не завжди може вважатися виправданим.

Так, при розташуванні нерухомих об'єктів спадщини в декількох регіонах України та рухомого майна спадкодавця за кордоном у територіальній громаді за місцем відкриття спадщини виникне право на отримання спадкового майна у власність (ч. 3 ст. 1277 ЦК), але таке право є неадекватним по відношенню до прав інших територіальних громад, де розташоване інше нерухоме майно спадкодавця і де спадкодавець, можливо, перебував так само доволі часто. Отже, визнання спадщини відумерлою відрізнятиметься від визнання майна безхазяйним тим, що останній варіант передбачає вирішення питання про належність конкретного майна, розташованого в одній місцевості, але майно спадщини потенційно може знаходитися по всій території України і за кордоном, тому за логікою і принципами розумності та справедливості майно має передаватися тій територіальній громаді, де воно розташоване. Цілком зрозуміло, що в такому випадку спадкове майно буде «розпорозуватися» і спадкоємцям, які пропустили строк з поважних причин, буде ще складніше його отримати в натурі. В той же час, сучасна судова практика підтверджує необхідність збереження спадкового майна в натурі до можливої появи спадкоємців і тому пропонується встановити строк, як мінімум, в три роки щодо заборони його відчуження при можливості його передачі тільки у володіння і користування.

Дякуючи О.Є. Кухареву, що його статті спровокували інший погляд на нові і загальновідомі положення, які стосуються матеріальних положень визнання спадщини відумерлою, потребують докладного аналізу й процесуальні гіпотези цього вченого.

Дійсно, сьогодні питання визнання спадщини відумерлою стає актуальним, оскільки

трансформація приватної власності у власність територіальної громади має не тільки правовий, а й навіть політичний контекст. Так, сьогодні взятий курс на децентралізацію, тому можна вважати виправданими норми чинного ЦК, які передбачають замість спадкування державою, що було властиво для ЦК від 1963 року, набуття права власності на відумерлу (фактично, неприйнятну) спадщину територіальною громадою. Таке положення є більш виваженим і по відношенню до більш простої схеми реалізації прав територіальною громадою, ніж державою.

Отже, зовні таке положення є виправданим, але не завжди справедливим і адекватним реальним правовідносинам між спадкоємцями та спадкодавцем при житті останнього тощо. Тобто автори вважають, що в основі процесуальних правовідносин слід виділяти матеріальні передумови. Тут мається на увазі реальне визначення і фіксування кола осіб, які заінтересовані в результатах спадкування. Так, О.Є. Кухарев справедливо вважає, що певні інтереси в питанні спадкування матимуть наступні особи: «співвласники спадкового майна, відказоодержувачі, сервітуарії, кредитори та боржники спадкодавця, особи, які претендують на речі, що знаходилися у спадкодавця на праві користування, володіння тощо» [5]. При цьому, логічно виключаються спадкоємці, оскільки їх участь в справі неможлива в силу того, що тоді спадщина не може визнаватися відумерлою. Але це лише видима частина «айсбергу». Останнє положення є важливим, оскільки при визнанні спадщини відумерлою лише припускається, що спадкоємців не існує і ні хто на спадщину не претендує.

На жаль, в юриспруденції іноді вважаються допустимими взаємовиключаючі положення, зокрема, коли при визнанні і оголошенні фізичної особи померлою на підставі відсутності в місці постійного проживання протягом встановленого у законодавстві терміну (ст. 46 ЦК), фактично, робиться правове припущення, що такої особи не має в живих, але залишається вірогідність її появи (ст. 48 ЦК) і, в той же час, заперечується можливість обґрунтовувати доказування (доведення) на припущеннях (ч. 4 ст. 60 ЦПК). Дійсно, в такій ситуації робиться припущення щодо юридичного факту – оголошення фізичної особи померлою, а доказування зводиться до іншого предмету – відсутність відомостей в місці її постійного проживання про місце її перебування протягом встановленого в ЦК строку. Тобто в цій нормі деякою мірою не зовсім коректним є термін «відомості в місці її постійного проживання». Тобто «місце постійного проживання» має акумулювати відомості і потім суд в «нього» має з'ясувати відсутність відомостей. Отже, даний термін мав би узгоджуватися із суб'єктом складом осіб, які здатні повідомити відомості про таку особу, і перелік таких осіб можна знайти в ч. 1 ст. 248 ЦПК. При цьому, отримання відомостей про таких осіб покладається на суд, який має

з'ясувати у заявника родичів, співробітників тощо, які можуть дати свідчення про фізичну особу, місцеперебування якої невідоме, а також запитує відповідні організації за останнім місцем проживання відсутнього (житлово-експлуатаційні організації, органи внутрішніх справ або органи місцевого самоврядування) і за останнім місцем роботи про наявність відомостей щодо фізичної особи, місцеперебування якої невідоме.

Такий великий фрагмент, на перший погляд, напряму не пов'язаний зі встановленням факту відумерлості спадщини можна пояснити тим, що такі справи в порядку окремого провадження розглядаються з відходом від принципу змагальності і на суд покладаються надії, що він вживатиме всіх необхідних заходів для того, щоб з'ясувати дійсні юридичні обставини, а не формально покладатиметься на достовірність поданої заяви. Тобто в цій ситуації робиться припущення, що людина діятиме як всі нормальні люди і не буде розривати зв'язків із сім'єю, родичами, не буде втрачати роботу тощо. Але існують і не стереотипні варіанти поведінки людей, які при розгляді справи слід передбачати, які встановити складно або навіть неможливо в силу різних характерів людей тощо. Отже, подібну поведінку можна передбачати й в спадкоємців, які за законом або заповітом мають право на спадкування, але в силу їх характеру і на підставі ч. 3 та 4 ст. 1268 ЦК вважатимуться такими, що прийняли спадщину і не поспішать її оформляти на своє ім'я, але така поведінка ускладнюватиме застосування правила про спадкування до шостого ступеня споріднення, коли наступна черга спадкуватиме при відсутності спадкоємців попередньої черги і це заважатиме потенційній можливості відшукати родичів спадкодавця наступних черг і дозволить лише робити припущення, що в спадкодавця не має спадкоємців. Ще складніше буде встановити факт відсутності спадкоємців або неприйняття ними спадщини, щоб розпочати процес визнання спадщини відумерлою, оскільки не існує особи, яка є зобов'язаною з'ясувати факт неприйняття спадщини спадкоємцями у відповідності до ч. 3 та 4 ст. 1268 ЦК, отже потенційно можливим є випадок, коли суд розпочне розгляд справи про визнання спадщини відумерлою, а, фактично, є спадкоємці, які вважаються такими, що прийняли спадщину.

Коли ж мова йтиме про конкретні правила розгляду справи про визнання спадщини відумерлою в порядку окремого провадження, то діяльність суду взагалі не акцентується на встановленні певних фактів, а лише передбачається, що справа розглядається судом з обов'язковою участю заявника та з обов'язковим повідомленням усіх заінтересованих осіб (ст. 277 ЦПК). Що ж має з'ясувати суд, якщо в заяві повинно бути наведено відомості про час і місце відкриття спадщини, про майно, що становить спадщину, а також докази, які свідчать про належність цього майна спадкодавцю, про відсутність

спадкоємців за заповітом і за законом, або про усунення їх від права на спадкування, або про неприйняття ними спадщини, або про відмову від її прийняття (ст. 275 ЦПК). Звідки ці відомості візьме заявник – орган місцевого самоврядування за місцем відкриття спадщини? Очевидно, що такі відомості будуть взяті зі спадкової справи, де нотаріус формально констатуватиме, що протягом встановленого для подання заяви про прийняття спадщини шестимісячного строку спадкоємці до нього не звернулися, отже пропустили строк для прийняття спадщини як за законом, так і за заповітом. Формально він буде правий, але реально такий стан діяльності нотаріусів не відповідає потребам суспільства в правовій допомозі, для чого й існує нотаріат. Зокрема, на нотаріусів формально покладається обов'язок повідомлення спадкоємців про відкриття спадщини (ст. 63 Закону України «Про нотаріат»), тому суди мають з'ясувати у нотаріуса, а чи були вжиті заходи з приводу повідомлення спадкоємців.

Крім того, коли мова йде про вжиття заходів до охорони спадкового майна, то при відсутності спадкоємців, які можуть прийняти спадкове майно на зберігання, і виконавця заповіту, який так само може вживати заходів до охорони спадкового майна, на нотаріуса покладатиметься обов'язок забезпечити зберігання майна, а це диктує необхідність сприйняти нотаріуса як заінтересовану особу у визнанні спадщини відумерлою, коли спадкоємці не з'являться за отриманням спадкового майна. Зокрема, він має бути заінтересований у знятті із себе відповідальності за збереження спадкового майна.

Отже, в такій ситуації важко однозначно погодитися з позицією Вищого спеціалізованого суду з розгляду цивільних і кримінальних справ, який зробив зауваження судам, які не залучили до участі в справі про визнання спадщини відумерлою сина спадкодавця, на користь якого було складено заповіт. В такій ситуації О.Є. Кухарев вважає таку позицію правильною, хоча тут є привід для дискусії. Формально, через рік після відкриття спадщини спадкоємець вважається таким, що втратив право на спадщину, отже вже не є спадкоємцем і, відповідно, заінтересованою особою. Яким чином він втратив право на спадщину: формально не подавши заяву або шляхом письмової заяви про відмову від спадкування? Але ж питання про право спадкоємця на спадкування мав з'ясувати нотаріус, який відкрив спадкову справу, мав вживати заходів до охорони спадкового майна, зокрема, й мав роз'яснити спадкоємцю його права (ст. 5 Закону України «Про нотаріат») тощо.

Крім того, Верховний суд України у п. 18 Постанови «Про судову практику у справах про спадкування» від 30.05.2008 р. №7 започаткував практику невизнання нотаріусів заінтересованими особами в контексті ст. 277 ЦПК, однозначно, встановивши, що нотаріуси «не повинні залучатися до участі в справі». Тим самим Верховний суд України позбавив

можливості суди з'ясувати важливі юридичні обставини безпосередньо в осіб, які вчиняли або мусили вчинити нотаріальні провадження і володіють відповідною інформацією. Більше того, така позиція не відповідає принципам змагальності і диспозитивності. Слід враховувати, що правові позиції ВСУ є обов'язковими для судів, але таке узагальнення судової практики призводитиме до втрати об'єктивності при ухваленні рішення, тому не можна таку позицію сприймати як аксіому.

Автори вважають, що в сучасних умовах на нотаріусів має покладатися обов'язок з'ясувати відомості про спадкоємців всіма можливими способами, зокрема, коли вживаються заходи до охорони спадкового майна, то нотаріус або інша уповноважена особа має виїжджати на місце проживання спадкодавця і ні що не заважає такій особі поспілкуватися із сусідами спадкодавця, які можуть бути залучені й як свідки при проведенні опису спадкового майна. Від свідків можна отримати й іншу цікаву інформацію щодо можливого розташування іншого майна спадкодавця тощо. Таких осіб в наступному може визнати доцільним допитати й суд, але, на відміну від нотаріуса, попередивши про кримінальну відповідальність за дачу завідомо неправдивих показань тощо.

Згідно ст. 64 Закону України «Про нотаріат» нотаріус або інша посадова особа, уповноважена на вчинення нотаріальних дій, могли до визнання спадщини відумерлою дати розпорядження про видачу із спадкового майна грошових сум тощо, отже може виникати й питання про достовірність звіту щодо здійснених розпоряджень тощо. Отже, перед судом має постати питання про те, що ж конкретно отримує територіальна громада в порядку спадкування і перелік спадкового майна має надавати нотаріус згідно проведеного ним опису.

Тобто при визнанні спадщини відумерлою на суд має покладатися обов'язок з'ясувати достовірність відомостей, які надаватимуться нотаріусом, а оформлюватимуться в заяві про визнання спадщини відумерлою органом місцевого самоврядування за місцем відкриття спадщини.

Тепер щодо можливих варіантів повернення майна спадкоємцям, які заявлять свої права на спадщину після визнання її відумерлою. Це питання дійсно складне, оскільки воно не чітко регламентоване у ч. 2 ст. 1280 ЦК. Тут слід брати за основу такі варіанти розвитку відносин між уповноваженими органами територіальної громади і спадкоємцем. Перший варіант - територіальна громада в такій ситуації набула право власності на майно і її повноважні органи не можуть визнавати пропущений спадкоємцем строк для прийняття спадщини пропущеним з поважних причин хоча б тому, що в ч. 2 ст. 1272 ЦК мова йде лише про відповідні права спадкоємців.

Варіант другий – якщо до нотаріуса будуть виявлені ознаки правопорушення – відсутність повідомлення спадкоємців про

відкриття спадщини, то можна піти шляхом оскарження його бездіяльності і визнання пропуску строку для прийняття спадщини з поважних причин.

Варіант третій більш загальний – спадкоємець має звернутися до суду з позовом про визнання пропуску строку для прийняття спадщини таким, що був пропущений з інших поважних причин (ч. 3 ст. 1272 ЦК).

На цьому етапі так само необхідно розглянути декілька потенційно можливих варіантів правового становища майна, яке входило до складу спадщини. Так, у разі перебування майна у власності територіальної громади можна просити суд переглянути рішення про визнання спадщини відумерлою за нововиявленими обставинами, оскільки за ч. 2 ст. 361 ЦПК на час розгляду справи не була відома істотна обставина про існування спадкоємця. В такому разі можна просити суд й про надання додаткового строку для прийняття спадщини, оскільки після скасування рішення суду про визнання спадщини відумерлою вирішення питання про спадкування має повернутися до повноважень нотаріуса, який відкрив спадкову справу.

Але недоцільно просити суд надавати додатковий строк, достатній для подання спадкоємцем заяви про прийняття спадщини, відповідно до ст. 1269 ЦК, нотаріусу, оскільки така спадкова справа має бути вже закритою і нотаріус не здатен вчиняти будь-яких дій по відновленню прав спадкоємця, коли речі з визнаної відумерлою спадщини вже були передані іншим особам. Тому прохання про надання додаткового строку для прийняття спадщини буде зайвим, оскільки майно не перебуває на той момент у власності територіальної громади. В такій ситуації спадкоємець має право вимагати відповідної грошової компенсації спадкового майна від територіальної громади.

Але останній випадок разом із розглянутим О.Є. Кухаревим варіантом безоплатного пере-

дання майна територіальною громадою іншим особам мають бути застережені внесенням доповнення до ст. 1277 ЦК щодо обмеження права територіальної громади на відчуження речей з визнаної відумерлою спадщини протягом трьох років. Такий строк обумовлений як строком позовної давності, так і передбаченим в абз. 2 ч. 1 ст. 362 ЦПК максимальним строком перегляду судового рішення у зв'язку з нововиявленими обставинами.

При впровадженні останнього положення в законодавство будуть оптимізовані спадкові правовідносини, судова і нотаріальна практика набудуть однозначності і логічної узгодженості. Зокрема, після визнання спадщини відумерлою не можна окремо і відірвано від інших положень розглядати питання про поважність причин пропуску строку для прийняття спадщини, оскільки встановлення такого факту не породжуватиме правових наслідків, коли спадщина є відумерлою, майно перестало бути спадковим і було нового власника. Тому позов про витребування майна в територіальної громади або компенсації його вартості має одночасно вміщувати вимоги про визнання поважними причин пропуску строку для прийняття спадщини, скасування рішення суду про визнання спадщини відумерлою.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кухарев О.Є. Поцесуальні аспекти визнання спадщини відумерлою // Цивілістична процесуальна думка. – №3/2016. – С. 33–36.
2. Фурса Є. І. Процедура визнання спадщини відумерлою // Підприємництво, господарство і право. – 2001. – №3. – С.66–67.
3. Спадкове право / За заг. ред. С.Я. Фурси. // С.Фурса, Є.Фурса, Клименко О.М. та ін. – К.: Видавець Фурса С.Я.: КНТ, 2007.
4. Кухарев О.Є. Правові підстави повернення спадкоємцю відумерлого майна // Часопис Київського університету права. – №3/2016. – С. 203-207.
5. Там само. – С. 34.

Фурса Евгений Иванович, Фурса Евгений Евгеньевич **СНОВА О ПРИЗНАННЫХ НАСЛЕДСТВА ВЫМОРОЧНЫМ: МАТЕРИАЛЬНЫЙ И ПРОЦЕССУАЛЬНЫЙ АСПЕКТ**

Предложенная в данной статье дискуссия ориентирована на уточнение материальных и процессуальных аспектов признания наследства выморочным, рассмотрения новых случаев, когда часть наследства может быть признана выморочным, а также соблюдения последней воли наследодателя, процедуры пересмотра решения суда о признании наследства выморочным.

Ключевые слова: выморочное наследство; наследственные отношения; нотариус; суд; наследники; территориальная община.

Fursa Yevgen, Fursa Yevgen **AGAIN ABOUT RECOGNITION OF THE ESTATE AS ESCHEATED: MATERIAL AND PROCEDURAL ASPECT**

Proposed in this article, the discussion focused on the clarification of substantive and procedural aspects of recognition of the inheritance escheat, the consideration of new cases, when a part of the inheritance may be deemed unclaimed, and the observance of the last will of the testator, the review court decision on the recognition of the inheritance escheated.

Keywords: unclaimed inheritance; inheritance relations; notary public; court; heirs; local community.